Colegio Aire Libre

Alacant

PADIE

Pla d'Atenció a la Diversitat i Inclusió Educativa

Curs 2026-2027

Adaptat a la LOMLOE, al Decret 104/2018 i a l'Ordre 20/2019 d'inclusió educativa de la Comunitat Valenciana.

Escola inclusiva · feminista · d'educació en valors · cooperativa · valenciana

Presentat per a aprovació: Claustre i Consell Escolar, 3 de novembre de 2026

Direcció: María Medina · direccion@colegioairelibre.com · 965 164 818

Control de versions i aprovació

Registre de les presentacions i aprovacions del pla. Cada actualització ha de passar pel Claustre i pel Consell Escolar.

Presentat

Versió	Curs	Òrgan	Data	Observacions
1.0	2018-2019	Consell Escolar	Octubre 2018	Versió inicial (LOMQE)
2.0	2026-2027	Claustre		Adaptació a la LOMLOE i a l'Ordre 20/2019
2.0	2026-2027	Consell Escolar	03/11/2026	Amb la PGA 2026-2027

Aprovat

Versió	Curs	Òrgan	Data	Observacions	Signatura
1.0	2018-2019	Consell Escolar	Octubre 2018		
2.0	2026-2027	Claustre			
2.0	2026-2027	Consell Escolar			

Índex

Nota de revisió 5

1. Introducció i principis 6

1.1. Principis . . . 6

1.2. Per què és necessari . . . 6

2. Marc normatiu 8

3. Objectius 10

4. Detecció i identificació de necessitats 11

4.1. Procediment . . . 11

4.2. Avaluació sociopsicopedagògica . . . 11

4.3. Revisió vertical de les adaptacions . . . 12

5. Nivells de resposta i mesures 13

5.1. Tipus de mesures . . . 13

5.2. Pla d'Actuació Personalitzat (PAP) . . . 13

5.3. Adaptacions curriculars individuals significatives (ACIS) . . . 14

5.4. Mesures de nivell III i IV previstes per la normativa . . . 14

5.5. Criteris per a decidir mesures i ajustos . . . 15

6. Organització dels suports a Aire Libre 16

6.1. Concreció del currículum . . . 16

6.2. Desdoblaments . . . 16

6.3. Reforços . . . 16

6.4. Tallers i programes propis . . . 16

6.5. Optativitat en ESO . . . 17

6.6. Orientació educativa i tutoria . . . 17

6.7. Criteris d'agrupament de l'alumnat . . . 17

7. Promoció, permanència i programes 19

7.1. Permanència d'un any més en el mateix curs . . . 19

7.2. Consell orientador . . . 19

7.3. Programa de Diversificació Curricular (PDC) . . . 19

7.4. Altres mesures de nivell IV . . . 19

8. Funcions, coordinació i famílies 20

8.1. Funcions . . . 20

8.2. Espais de coordinació . . . 20

8.3. Famílies . . . 21

9. Avaluació i seguiment 22

Nota de revisió

El PADIE de 2018 es va redactar amb la LOMQE i amb el model anterior de «mesures generals i específiques». Aquesta versió l'adapta a la LOMLOE i al marc valencià d'inclusió: el Decret 104/2018 i l'Ordre 20/2019. S'aprova amb la PGA en el Consell Escolar del 3 de novembre de 2026.

Àmbit	PADIE 2018	PADIE 2026-27
Llei educativa	LOMQE	LOMLOE (LO 3/2020)
Enfocament	Atenció a la diversitat: mesures generals i específiques	Inclusió educativa: identificar i eliminar barreres, Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA)
Organització de les mesures	Generals / específiques	Quatre nivells de resposta (Ordre 20/2019)
Document individual	ACI i ACIS	Pla d'Actuació Personalitzat (PAP), que pot incloure ACIS i adaptacions d'accés
Avaluació	Psicopedagògica	Sociopsicopedagògica, amb informe sociopsicopedagògic
Promoció i repetició	Criteris LOMQE (nombre de matèries suspeses)	Criteris LOMLOE: decisió col·legiada, repetició excepcional
Connexió amb altres plans	—	Pla de Convivència, Coordinació de benestar i protecció, PAT

Instruccions d'inici de curs 2026-27. El pla incorpora també el que disposen les dues resolucions de 15 de juliol de 2026 d'instruccions d'inici de curs, per a Infantil i Primària i per a ESO i Batxillerat (DOGV núm. 10407, 17.07.2026), apartats 1.2.7.2, 1.2.7.4, 3.3.2 i 8.4:

- Disseny Universal i Aprenentatge Accessible (DUA-A) i accessibilitat universal física, cognitiva, sensorial i emocional (apartat 1.1).
- Criteris d'agrupament: grups heterogenis i repartiment equilibrat de l'alumnat amb NESE (nou apartat 6.7).
- Detecció coordinada per la tutoria i identificació pel Departament d'Orientació (apartat 4).
- Catàleg de mesures de nivell III i IV aplicables en ESO, adequació lingüística individual i alumnat nouvingut (apartat 5.4).
- Pla específic de reforç i programes preventius de PT i AL (6.3).
- Consell orientador i accés a Grau Bàsic (7.2).
- Salut mental, agents externs i voluntariat (8.2).

1. Introducció i principis

L'educació és un dret de totes les persones, independentment de la seua condició. A Aire Libre entenem la inclusió com una manera de ser escola: no és l'alumnat qui s'ha d'adaptar a l'escola, sinó l'escola la que transforma la seua organització, la seua metodologia i la seua proposta pedagògica perquè tot l'alumnat aprenga i participe en igualtat de condicions.

L'atenció a la diversitat no és sinònim de treballar amb l'alumnat amb dificultats. És disposar dels recursos educatius i humans necessaris per a respondre, dins i fora de l'aula, a les necessitats d'un alumnat divers i únic. És un dels trets d'identitat d'Aire Libre, coherent amb el nostre model cooperatiu, de pedagogies actives, coeducatiu i d'escola valenciana.

Aquest pla és dinàmic i flexible: es revisa cada curs a partir de l'avaluació de les necessitats de l'alumnat i dels recursos del centre.

1.1. Principis

- **Inclusió:** tot l'alumnat aprén en l'aula ordinària amb les seues companyes i companys. Les eixides de l'aula són excepcionals i sempre justificades.
- **Barreres, no dèficits:** el focus es posa a identificar i eliminar les barreres d'accés, de participació i d'aprenentatge que hi ha en l'entorn, no en les limitacions de la persona.
- **Cap al Disseny Universal i Aprenentatge Accessible (DUA-A):** avancem per a programar des de l'inici amb múltiples formes d'implicació, de representació i d'acció i expressió, i per a garantir l'accessibilitat universal (física, cognitiva, sensorial i emocional) dels continguts i materials. L'objectiu és que la majoria de l'alumnat no necessite adaptacions individuals i que l'adaptació de materials siga cada vegada menor (instruccions d'inici de curs 2026-27, apartat 1.2.7.2). És una línia de formació i millora del claustre.
- **Continu de resposta:** les mesures s'organitzen de més generals a més específiques i s'apliquen primer les menys restrictives.
- **Detecció precoç i intervenció immediata:** tota necessitat s'atén al més prompte possible, sense esperar un diagnòstic.
- **Coresponsabilitat:** la inclusió és tasca de tot el professorat, no només del Departament d'Orientació o del professorat de suport.
- **Equitat i no discriminació:** donar a cada persona el que necessita, no a totes el mateix. El pla té en compte totes les diversitats (capacitat, origen, llengua, situació socioeconòmica, gènere, identitat i expressió de gènere, diversitat familiar) i actua de manera coordinada amb el Pla de Convivència i les Mesures d'Igualtat.
- **Participació de les famílies i de l'alumnat** en les decisions que els afecten.

1.2. Per què és necessari

L'alumnat és divers en molts sentits que influeixen en l'aprenentatge:

- Cada alumna i cada alumne té unes capacitats pròpies i aprén al seu ritme.
- Cada alumna i cada alumne té les seues pròpies motivacions i interessos.
- Cada alumna i cada alumne aprén a la seua manera: amb el seu estil, la seua manera d'atendre, el seu ritme de treball i la seua preferència pel treball individual o cooperatiu.
- A l'aula hi ha també alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE), amb altes capacitats, d'incorporació tardana, amb dificultats de llengua, en situació de vulnerabilitat o amb malestar emocional.

Respondre a tota aquesta diversitat requereix un pla comú que organitze els recursos i garantisca que cap necessitat quede sense resposta.

2. Marc normatiu

Estatal

- Constitució Espanyola, article 27.
- Llei Orgànica 2/2006, d'Educació, modificada per la **Llei Orgànica 3/2020 (LOMLOE)**: articles 1, 4, 20, 28, 71 a 79 bis (alumnat amb necessitat específica de suport educatiu) i 121.
- Reial Decret Legislatiu 1/2013, Llei General de drets de les persones amb discapacitat i de la seua inclusió social.
- Llei Orgànica 8/2021 (LOPIVI), de protecció integral de la infància i l'adolescència enfront de la violència.
- Convenció de l'ONU sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat (2006), article 24.

Comunitat Valenciana: inclusió

- **Decret 104/2018, de 27 de juliol**, pel qual es despleguen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià.
- **Ordre 20/2019, de 30 d'abril**, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres sostinguts amb fons públics.
- Resolució de 24 de juliol de 2019, d'instruccions i models de l'avaluació sociopsicopedagògica, l'informe sociopsicopedagògic i el Pla d'Actuació Personalitzat (PAP).
- Resolució de 23 de desembre de 2021, sobre la detecció i identificació de les necessitats específiques de suport educatiu i de compensació de desigualtats.
- Resolució de 5 de juny de 2018, sobre l'atenció a l'alumnat nouvingut.
- Decret 72/2021, de 21 de maig, d'organització de l'orientació educativa i professional.

Comunitat Valenciana: currículum i convivència

- Decret 100/2022 (Educació Infantil), Decret 106/2022 (Educació Primària) i Decret 107/2022 (ESO), d'ordenació i currículum.
- Decret 193/2025, de 12 de desembre, de la convivència en el sistema educatiu valencià (art. 15: alumnat amb NESE).
- **Resolució de 15 de juliol de 2026**, de la Secretaria Autonòmica d'Educació, d'instruccions d'organització i funcionament dels centres d'Educació Infantil de segon cicle i Educació Primària per al curs 2026-2027, i **Resolució de 15 de juliol de 2026**, d'instruccions per als centres d'ESO i Batxillerat (totes dues en el DOGV núm. 10407, 17.07.2026).

Altres normes que citen les instruccions de 2026-27

- Llei 1/2024, de 27 de juny, de la Generalitat, de llibertat educativa: adequació lingüística individual i exempció de l'avaluació del valencià.
- Llei 8/2024, de 30 de desembre, de la Generalitat, d'accessibilitat universal de la Comunitat Valenciana, i Llei 6/2022, d'accessibilitat cognitiva.
- Llei 7/2025, de 26 de desembre, de la Generalitat, d'accés a l'entorn de les persones amb discapacitat usuàries de gos d'assistència.
- Resolució conjunta d'11 de desembre de 2017 (detecció i atenció precoç de problemes de salut mental) i Resolució de 20 de febrer de 2025 (col·laboració amb les unitats de detecció precoç de salut mental).
- Resolució de 20 d'abril de 2022, d'organització del suport de fisioteràpia en l'àmbit educatiu.
- Instrucció de 17 de febrer de 2026, de composició de l'agrupació d'orientació de zona, i Instrucció de 31 de març de 2026, del procediment d'eliminació de la reducció de ràtio.

Com a centre concertat, Aire Libre aplica aquesta normativa en el marc de la seua autonomia pedagògica i organitzativa. Deixen de citar-se la LOMQE i la normativa anterior al Decret 104/2018.

3. Objectius

Del centre

- Garantir que totes les necessitats educatives, individuals i col·lectives, tinguen una resposta dins d'aquest pla.
- Assegurar la coherència d'aquest pla amb el PEC, el PAT, el Pla de Convivència, les Mesures d'Igualtat i la resta de projectes del centre.
- Organitzar els recursos personals i materials amb criteris d'equitat i eficàcia.
- Oferir al professorat una guia pràctica per a aplicar mesures, adaptacions i plans personalitzats.
- Revisar i millorar el pla cada curs a partir de la seua avaluació.

Referits a l'alumnat

- Valorar les diferències com una riquesa de la comunitat educativa.
- Prevenir les dificultats d'aprenentatge, de participació i d'adaptació escolar.
- Oferir una resposta de qualitat que permeta a cada alumna i alumne arribar al seu màxim desenvolupament personal, social i acadèmic.
- Atendre els aspectes cognitius, emocionals i relacionals, i promoure una autoestima sana i el respecte a les altres persones.

Referits al professorat

- Establir canals de coordinació entre tots els professionals que intervenen amb l'alumnat, per a reflexionar, planificar i decidir de manera compartida.
- Desenvolupar metodologies actives i cooperatives que faciliten la participació de tot l'alumnat (DUA, treball per projectes, aprenentatge cooperatiu, tutoria entre iguals).
- Coordinar-se amb els recursos de l'entorn: serveis socials municipals, centres de salut, Unitat Especialitzada d'Orientació i entitats especialitzades.
- Formar-se en inclusió, DUA i atenció a les NESE.

Referits a les famílies

- Afavorir una actitud positiva cap a les diferències.
- Implicar les famílies en les decisions sobre les mesures que afecten les seues filles i fills i en el seu seguiment.
- Crear espais d'intercanvi i reflexió entre les famílies i el centre.

4. Detecció i identificació de necessitats

La detecció és un procés continu: en qualsevol moment del curs, la tutoria pot demanar al Departament d'Orientació que valore les necessitats d'una alumna, un alumne o un grup.

Segons les instruccions d'inici de curs 2026-27 (apartat 8.4), l'**equip educatiu, coordinat per la tutoria,** detecta les circumstàncies de vulnerabilitat i les barreres a la inclusió, a partir de la informació del centre, de les famílies, del mateix alumnat i dels serveis sanitaris i socials. La **identificació** de les necessitats específiques de suport educatiu correspon al **Departament d'Orientació**, mitjançant l'avaluació sociopsicopedagògica i el seu informe (Resolució de 23 de desembre de 2021).

4.1. Procediment

1. **Inici de curs.** Les tutories revisen els informes i els PAP del curs anterior, i el Departament d'Orientació fa el traspàs d'informació entre etapes.
2. **Proves de cribratge i detecció precoç.** Al setembre s'aplica la bateria psicopedagògica EVALÚA en 1r, 3r i 5é de Primària i en 1r d'ESO, per a valorar el nivell del grup i detectar possibles dificultats.
3. **Sociogrames.** El Departament d'Orientació els fa al començament de curs per a detectar alumnat aïllat, rebutjat o en risc d'assetjament (Pla de Convivència, 6.5).
4. **Reunions de coordinació.** La detecció de necessitats és un punt fix de l'ordre del dia de les reunions setmanals de NESE en Primària, dels equips docents en ESO i de les sessions d'avaluació.
5. **Primeres mesures.** Davant de qualsevol necessitat detectada, l'equip docent aplica immediatament mesures de nivell II i III, sense esperar una avaluació.
6. **Avaluació sociopsicopedagògica.** Si les mesures ordinàries no són suficients, la tutoria la sol·licita al Departament d'Orientació, amb coneixement de la família. En les ocasions en què es considera necessari, es col·labora amb professionals externs per a fer una valoració més especialitzada.
7. **Informe i PAP.** Si de l'avaluació es deriven mesures de nivell IV, s'elabora l'informe sociopsicopedagògic i el Pla d'Actuació Personalitzat.

4.2. Avaluació sociopsicopedagògica

És un procés de recollida i anàlisi d'informació sobre l'alumne o l'alumna, el seu context escolar, familiar i social, i les barreres i fortaleses que troba. Serveix per a identificar les necessitats educatives i decidir les mesures i els suports que necessita per a millorar el procés d'ensenyament-aprenentatge i el seu benestar integral. És requisit per a aplicar mesures de nivell IV, com les adaptacions curriculars individuals significatives (ACIS) o les adaptacions d'accés amb recursos especialitzats. Requereix la informació i la participació de la família, i es documenta amb els models de la Resolució de 24 de juliol de 2019.

Criteris de prioritat per a l'avaluació

1. Alumnat que arriba de l'etapa anterior amb un PAP o una ACIS: ja té informe sociopsicopedagògic, que es revisa i s'actualitza.
2. Alumnat que necessita mesures de nivell IV, quan les mesures de nivell II i III són insuficients.
3. Alumnat detectat en el cribratge EVALÚA o en els sociogrames.
4. Alumnat del qual l'equip docent necessita informació rellevant per al seu procés d'aprenentatge.

4.3. Revisió vertical de les adaptacions

Aquest curs, les vesprades pedagògiques dediquen tres sessions a revisar de manera vertical (Infantil, Primària i ESO) les adaptacions curriculars: 14 d'octubre de 2026, 13 de gener i 12 de maig de 2027. El Departament d'Orientació ha preparat una nova plantilla comuna d'adaptacions.

5. Nivells de resposta i mesures

L'Ordre 20/2019 organitza la resposta educativa en quatre nivells, de més general a més específic. Els nivells I i II es dirigeixen a tot l'alumnat; el III i el IV, a alumnat concret. Sempre s'apliquen primer les mesures menys restrictives.

Nivell	A qui es dirigeix	Exemples a Aire Libre	On es recull
I. Centre	Tota la comunitat educativa	Projecte educatiu inclusiu, organització d'horaris i espais, desdoblaments, formació del professorat, relació amb famílies i entorn	PEC, PGA, PAM
II. Grup-classe	Tot el grup	Programació amb DUA, metodologies actives i cooperatives, assemblea i tutoria, programa TEI, sociogrames	Programacions, PAT, Pla de Convivència
III. Individual ordinari	Alumnat concret, amb suports ordinaris	Reforç en l'aula, ajustos metodològics i d'avaluació, enriquiment, programes d'acollida, adaptacions d'accés no especialitzades	Programacions, registre de la tutoria
IV. Individual especialitzat	Alumnat que necessita suports especialitzats	ACIS, suport de PT i AL, adaptacions d'accés amb recursos especialitzats, flexibilització de l'escolarització	Informe sociopsicopedagògic i PAP

5.1. Tipus de mesures

- **D'accés:** eliminen barreres físiques, sensorials o de comunicació (ubicació en l'aula, materials adaptats, sistemes augmentatius de comunicació, ajudes tècniques, personal de suport).
- **D'aprenentatge:** ajustos en la metodologia, les activitats, els materials, la temporalització i l'avaluació; reforç; enriquiment i ampliació; adaptacions curriculars significatives.
- **De participació:** accions perquè l'alumnat participe plenament en la vida del grup i del centre (tutoria entre iguals, grups cooperatius, suports en el pati i en les activitats complementàries).
- **De flexibilització:** anticipació o prolongació de l'escolarització en els casos previstos per la normativa (per exemple, altes capacitats).

5.2. Pla d'Actuació Personalitzat (PAP)

El PAP és el document que recull, per a l'alumnat amb mesures de nivell IV, les barreres identificades, els seus punts forts, les mesures i els suports (amb la seua intensitat), les persones responsables i la coordinació. Substitueix l'antiga ACI com a document de referència; una ACIS és una de les mesures que pot incloure.

- El coordina la tutoria, amb l'assessorament del Departament d'Orientació.
- Cada docent concreta en la seua àrea o matèria les mesures que li corresponen.
- S'informa la família, que participa en la seua elaboració i seguiment.
- Es revisa en cada sessió d'avaluació i, com a mínim, al final de cada curs.

5.3. Adaptacions curriculars individuals significatives (ACIS)

Modifiquen els objectius, els continguts o els criteris d'avaluació del curs, prenent com a referència els de cursos anteriors. Requereixen avaluació sociopsicopedagògica, es recullen en el PAP i s'avaluen segons els criteris de la mateixa adaptació.

Avaluació, promoció i títol amb ACIS. L'alumnat amb ACIS s'avalua amb els criteris de la seua adaptació, i l'adaptació no pot impedir per si mateixa la promoció ni l'obtenció del títol (art. 28.10 de la LOE). El títol d'ESO no és automàtic: el decideix l'equip docent de manera col·legiada quan considera que l'alumne o l'alumna ha adquirit les competències del perfil d'eixida i ha assolit els objectius de l'etapa (art. 31 de la LOE). Per això les ACIS es revisen cada curs, s'acosten progressivament al currículum ordinari quan és possible i es documenten bé en el PAP. S'informa la família des del principi de les implicacions de l'ACIS.

5.4. Mesures de nivell III i IV previstes per la normativa

Les instruccions d'inici de curs 2026-27 (apartat 8.4) recullen les mesures de nivell III i IV que es poden aplicar en ESO, d'acord amb el capítol IV de l'Ordre 20/2019, modificada per l'Ordre 10/2023:

Mesura	A Aire Libre
Accessibilitat personalitzada amb mitjans comuns o específics	Sí, segons el PAP
Adequació personalitzada de les programacions d'aula	Sí
Reforç pedagògic (dificultats en matèries concretes, matèries pendents, permanència, incorporació tardana)	Sí: reforços, desdoblaments i Taller de Reforç
Enriquiment curricular	Sí: grup d'investigació d'altes capacitats
Ensenyament intensiu de les llengües oficials per a alumnat nouvingut	Quan hi haja alumnat que ho necessite
Mesures per a alumnat esportista d'elit o d'ensenyaments professionals de Música o Dansa	Segons l'Ordre 19/2023, a petició de la família
Adaptació curricular individual significativa (ACIS)	Sí, en el PAP
Programes personalitzats de comunicació i llenguatge	Sí, amb Audició i Llenguatge
Programa de Diversificació Curricular (PDC) i Programa d'Aula Compartida (PAC)	No autoritzats en el centre (apartat 7.3)
Programes formatius de qualificació bàsica i Grau Bàsic	Orientació cap a centres que els oferixen (POAP)
Permanència d'un any més i pròrroga de l'escolarització	Segons l'apartat 7.1
Flexibilització per a alumnat d'incorporació tardana o amb altes capacitats	Segons la normativa
Mesures personalitzades per a la participació	Sí

Adequació lingüística individual. La Llei 1/2024 de llibertat educativa preveu, com a adaptació d'accés individual, la modificació de la llengua vehicular en l'ensenyament o en els materials de determinades àrees. Es valora en el PAP quan la llengua siga una barrera, especialment per a l'alumnat amb trastorns del llenguatge i la comunicació o amb desconeixement greu de la llengua d'aprenentatge.

Alumnat nouvingut. Si s'incorpora amb un desfasament de dos o més cursos, pot escolaritzar-se de manera transitòria en un curs inferior (mesura de nivell III) fins a superar les barreres que la van motivar, amb programes d'ensenyament intensiu de les llengües (Resolució de 5 de juny de 2018 i art. 31 de l'Ordre 20/2019).

5.5. Criteris per a decidir mesures i ajustos

1. Prioritzar les mesures que afavoreixen la participació de l'alumnat en les activitats del seu grup, en condicions pròximes a les de les seues companyes i companys.
2. Prioritzar les mesures que beneficien més alumnat.
3. Preveure l'efecte de cada mesura en els altres nivells i en els cursos paral·lels.
4. Atendre al més prompte possible qualsevol nova necessitat, amb actuacions immediates.
5. Prioritzar les mesures preventives i les que actuen sobre els factors de risc.
6. Decidir de manera col·legiada en l'equip docent, amb l'assessorament del Departament d'Orientació.

6. Organització dels suports a Aire Libre

6.1. Concreció del currículum

És la via principal d'inclusió. Aire Libre concreta el currículum a través de plans de treball, tallers i projectes de centre, d'etapa i d'aula, dissenyats a partir de les necessitats del grup i amb aprenentatges significatius. La programació es fa amb criteris DUA perquè el major nombre possible d'alumnes puga seguir-la sense adaptacions individuals.

6.2. Desdoblaments

Permeten treballar amb la meitat del grup per a donar una atenció més personalitzada i fer activitats difícils amb el grup complet: investigació, experimentació, expressió oral, manipulació de materials, posades en comú. Els grups són flexibles i heterogenis.

Curs	Àrees desdoblades en 2026-27
3r i 4t de Primària	Coneixement del Medi, alternant amb Foment Lector (FL)
5é i 6é de Primària	Matemàtiques, alternant amb Foment Lector (FL)
1r d'ESO	Biologia / Tecnologia; Castellà / Valencià; Geografia i Història / Anglés
2n d'ESO	Castellà / Valencià; Matemàtiques / Física i Química
3r d'ESO	Geografia i Història / Anglés; Física i Química / Biologia

En 1r i 2n de Primària es manté el taller de castellà (T.CAS) dins de l'horari. En 4t d'ESO, els grups s'organitzen per matèries d'opció, que funcionen també com a agrupaments reduïts. Els dimecres a la vesprada són vesprades pedagògiques de formació i coordinació del professorat.

6.3. Reforços

Es fan sobretot en les àrees instrumentals (llengües i matemàtiques) i en tot el que implica el procés lectoescriptor, de quatre maneres, de més a menys inclusiva:

1. Amb el grup complet i una segona docent en l'aula, que dona suport a tot el grup i especialment a qui ho necessita.
2. Amb el grup desdoblat, fent la mateixa activitat amb una atenció més directa.
3. En grup reduït, dins de l'aula sempre que siga possible.
4. De manera individual, per a l'alumnat amb PAP. Només s'ix de l'aula quan és estrictament necessari.

En Primària, el reforç s'organitza per cicles: cada tutora o tutor fa la major part de les hores de reforç en el grup paral·lel. En ESO, el fa el professorat de l'àrea reforçada.

Pla específic de reforç. L'alumnat que no promociona té un pla específic de reforç, al qual la tutoria presta una atenció especial. En ESO també es planifiquen mesures de reforç i suport emocional per a l'alumnat que promociona amb matèries pendents i per a l'alumnat absentista (instruccions d'inici de curs 2026-27, apartat 1.2.7.6).

Programes preventius. Pedagogia Terapèutica i Audició i Llenguatge assessoren els equips i departaments en programes preventius de dificultats específiques d'aprenentatge dirigits a tot l'alumnat, especialment en els primers cursos d'ESO (instruccions d'ESO 2026-27, apartat 5.5; art. 42 de l'Ordre 20/2019).

6.4. Tallers i programes propis

- **Taller de lectoescriptura** en 1r i 2n de Primària (taller de castellà en l'horari).
- **Biblioteca d'aula** en Secundària.
- **Taller de Reforç** en ESO, a càrrec de Pedagogia Terapèutica (aula Matilde Huici), per a alumnat amb NESE que necessita reforçar la lectoescriptura, el càlcul, l'orientació espaciotemporal, l'esquema corporal i les habilitats socials.
- **Medi Ambient** en ESO: hort escolar i repoblació de la muntanya del centre, vinculat als projectes Escola Sostenible i Alacant Natura.
- **Grup d'investigació** per a alumnat amb altes capacitats: una hora setmanal d'enriquiment en què dissenyen el seu propi projecte, guiat per Pedagogia Terapèutica i el professorat especialista.
- **Programa TEI** (tutoria entre iguals), coordinat pel Departament d'Orientació, que es reprén aquest curs.
- **Pla d'Acollida** (PAT, apartat 8.9): dinàmiques del professorat (1 de setembre), visita i reunió amb l'alumnat i les famílies de 1r de Primària i amb l'alumnat nou d'ESO (8 de setembre), dinàmiques de cohesió de grup (9 i 10 de setembre) i acords d'aula. L'alumnat amb NESE i el d'incorporació tardana rep els suports necessaris per a participar en totes les fases, i qui s'incorpora amb el curs començat té un company o companya de referència.
- **TotEdu:** xarxa de centres amb què el professorat es forma en aprenentatge cooperatiu, treball per àmbits i patis actius.
- **Programes externs de prevenció:** Programa 12-16 del Pla Municipal de Drogodependències (ESO) i Coeducateca del Departament d'Igualtat de l'Ajuntament d'Alacant.
- **Atenció i concentració:** el centre ofereix a les famílies pautes per a millorar l'atenció de l'alumnat (entorn sense distraccions, horaris regulars, límit de pantalles, descans i alimentació, mindfulness i natura).

6.5. Optativitat en ESO

Les matèries optatives permeten que l'alumnat prenga decisions segons els seus interessos, amb l'orientació de la tutoria i del Departament. Es revisen cada curs segons l'interés de l'alumnat i els recursos del centre, d'acord amb el Decret 107/2022.

Curs	Oferta 2026-27 segons l'horari
1r a 3r d'ESO	Dues hores setmanals d'optativa a triar entre Francés, Informàtica i Digitalització, Medi Ambient i Cultura Clàssica, a més d'Atenció Educativa com a alternativa a Religió
4t d'ESO	Matemàtiques A o B; un bloc a triar entre Biologia, Economia o Tecnologia; un altre entre Física i Química, Llatí o Música; un altre entre TIC o Arts; i Filosofia o Taller d'Emancipació

6.6. Orientació educativa i tutoria

L'orientació forma part de la funció docent: l'exerceix tot el professorat des de la seua àrea, la tutoria coordinant el procés del seu grup i, de manera especialitzada, el Departament d'Orientació. Es desenvolupa en el Pla d'Acció Tutorial i en el Pla d'Orientació Acadèmica i Professional, i culmina en 4t d'ESO amb el consell orientador.

6.7. Criteris d'agrupament de l'alumnat

D'acord amb l'Ordre 20/2019 i les instruccions d'inici de curs 2026-27 (apartat 3.3.2):

- Els grups són heterogenis i equilibrats en nombre. No s'agrupa l'alumnat pel seu nivell de coneixements o competències.
- L'alumnat amb NESE o amb necessitats de compensació de desigualtats es reparteix de manera equilibrada entre els grups del mateix curs. Mai no es formen grups específics permanents.
- L'alumnat que roman un any més en el mateix curs també es distribueix de manera equilibrada.
- Per a repartir germanes i germans del mateix nivell, s'escolta les famílies i es tenen en compte les propostes dels informes sociopsicopedagògics.
- Per a l'alumnat amb NESE, la distribució horària es pot ajustar al que determine el seu PAP.

7. Promoció, permanència i programes

7.1. Permanència d'un any més en el mateix curs

Amb la LOMLOE, la repetició és una mesura **excepcional**, que només es pren quan s'han esgotat les mesures ordinàries de reforç i suport. Si es decideix, sempre va acompanyada d'un pla específic de reforç: l'alumne o l'alumna no repeteix exactament el mateix, sinó que la resposta s'adapta a les seues necessitats.

Etapa	Criteri (LOMLOE)
Primària (art. 20)	Es pot repetir una sola vegada en tota l'etapa, de manera excepcional, amb un pla específic de reforç. La decisió la pren l'equip docent de manera col·legiada al final de cicle, atenent l'assoliment dels objectius i les competències.
ESO (art. 28)	L'equip docent decideix de manera col·legiada. Es promociona amb totes les matèries superades o amb una o dues suspeses; amb més, decideix l'equip docent segons les possibilitats de seguir amb èxit el curs següent. Es pot repetir el mateix curs una sola vegada i dues vegades com a màxim en l'ensenyament obligatori.

Deixen d'aplicar-se els criteris de la LOMQE recollits en el PADIE de 2018, que feien dependre la repetició del nombre de matèries suspeses i de la coincidència de Llengua i Matemàtiques.

7.2. Consell orientador

L'equip docent, coordinat per la tutoria i amb l'assessorament del Departament d'Orientació, emet el consell orientador al final de 2n i de 4t d'ESO, amb una proposta de les opcions o mesures més adequades (art. 28.7 de la LOE i art. 47 del Decret 107/2022). En 2n s'adreça especialment a l'alumnat que s'orienta a cursar un altre tipus d'ensenyament (per exemple, un cicle de Grau Bàsic); en 4t s'entrega a tot l'alumnat i inclou l'orientació sobre els itineraris acadèmics i professionals més adequats.

La incorporació a un cicle formatiu de Grau Bàsic requereix la proposta de l'equip docent mitjançant el consell orientador (annex XVII del Decret 107/2022), amb la conformitat de la família.

7.3. Programa de Diversificació Curricular (PDC)

Substitueix els antics PMAR i PR4. S'organitza en 3r i 4t d'ESO, per àmbits, per a l'alumnat que, després d'haver rebut mesures de reforç, té dificultats rellevants d'aprenentatge i opcions d'obtindre el títol de Graduat en ESO amb aquesta mesura. La incorporació la proposa l'equip docent en el consell orientador, amb la conformitat de la família i de l'alumnat.

Aire Libre no té autoritzat el PDC, com tampoc no va tindre concedits PMAR ni PR4. L'alumnat que podria beneficiar-se'n rep una resposta equivalent amb les mesures de nivell III i IV del centre: desdoblaments, Taller de Reforç, suport de Pedagogia Terapèutica i, si escau, ACIS dins del seu PAP.

7.4. Altres mesures de nivell IV

- **Flexibilització de l'escolarització** per a alumnat amb altes capacitats (anticipació) o amb necessitats educatives especials (prolongació), segons la normativa.
- **Escolarització amb recursos especialitzats** (PT i AL) segons el dictamen i el PAP.
- **Coordinació amb la Unitat Especialitzada d'Orientació** per a casos que requereixen assessorament especialitzat.

8. Funcions, coordinació i famílies

8.1. Funcions

Qui	Què fa
Equip directiu (María Medina, direcció; Noel Moreno, prefectura d'estudis de Primària; Amanda Verdú, prefectura d'estudis de Secundària; Inma Sanz, coordinació d'Infantil)	Organitza els recursos i horaris de suport, impulsa la formació i vetla pel compliment del pla
Departament d'Orientació Educativa i Professional	Assessora el professorat i les famílies, fa les avaluacions sociopsicopedagògiques, coordina els PAP i les relacions amb serveis externs (vegeu-ne la composició més avall)
Tutoria	Coordina l'equip docent del grup, detecta necessitats, coordina el PAP i manté la relació amb la família
Professorat de cada àrea	Programa amb criteris DUA, aplica les mesures de nivell II i III i concreta en la seua matèria les del PAP
Pedagogia Terapèutica i Audició i Llenguatge	Donen suport preferentment dins de l'aula, col·laboren en les adaptacions i en els materials, i atenen l'alumnat amb PAP
Coordinació de benestar i protecció (Begoña Giménez)	Intervé quan la necessitat està relacionada amb el benestar emocional, la convivència o la protecció; impulsa la igualtat i la coeducació
Coordinació de formació (Galo Pombero)	Detecta necessitats de formació del professorat en inclusió i DUA
Coordinació TIC (Javier Alemany)	Facilita recursos digitals accessibles
COCOPE	Revisa la coherència del pla amb la resta de projectes i el seu seguiment

Departament d'Orientació 2026-27

Persona	Funció
Estelia Pérez Ponce	Cap del departament. Orientadora de Primària i Secundària
Laura Martínez Martínez	Orientadora d'Infantil i Primària
Ana Martínez Machín	Pedagogia Terapèutica de Primària
Valentina Berrutti Acquadro	Pedagogia Terapèutica de Secundària
Elvira Benaches Llorens	Audició i Llenguatge de Primària i Secundària

El departament treballa en quatre àmbits: procés d'ensenyament-aprenentatge (prevenció, detecció precoç, eliminació de barreres, avaluació sociopsicopedagògica i atenció a l'alumnat amb NESE); igualtat i convivència (coeducació, diversitat, comunicació no violenta i coordinació del programa TEI); transició i acollida entre etapes; i orientació acadèmica i professional.

8.2. Espais de coordinació

- Reunió setmanal de NESE en Primària i d'equips docents en ESO.
- Vesprades pedagògiques dels dimecres, inclosa la revisió vertical de les adaptacions.
- Reunions pedagògiques amb les famílies: Primària, 5-7 d'octubre, 8-10 de febrer i 14 de juny; ESO, 1 i 6 d'octubre, 19 i 21 de gener i 16 de juny.

- Sessions d'avaluació, amb un punt fix de seguiment de les mesures i els PAP: Primària, 1-18 de desembre, 8-18 de març i 1-18 de juny; ESO, 30 de novembre-11 de desembre, 8-16 de març i 7-14 de juny.
- Coordinació entre etapes (Infantil-Primària i Primària-ESO) per al traspàs d'informació.
- Coordinació amb serveis externs: serveis socials municipals, centres de salut i salut mental infantojuvenil, Unitat Especialitzada d'Orientació i entitats especialitzades.
- **Salut mental:** davant d'indicis d'un problema de salut mental, el Departament d'Orientació activa el procediment de detecció i atenció precoç i, quan correspon, la col·laboració amb les unitats de detecció precoç de salut mental (resolucions d'11 de desembre de 2017 i de 20 de febrer de 2025).
- **Agents externs i voluntariat:** poden col·laborar en les actuacions del PEC, del PAM i dels PAP, sense vincle laboral ni substituir el personal del centre (art. 43 de l'Ordre 20/2019). La seua participació es registra i s'informa el Consell Escolar en el marc de la PGA (instruccions d'inici de curs 2026-27, apartat 3.3.3).
- **Transicions:** les accions personalitzades de transició inclouen l'alumnat que no pot assistir temporalment al centre (hospitalització, convalescència o escolarització en una unitat terapèutica) i l'alumnat a qui es modifica la modalitat d'escolarització (art. 39.5 de l'Ordre 20/2019).

8.3. Famílies

- La relació amb les famílies de l'alumnat amb NESE és una responsabilitat compartida entre la tutoria, el professorat de suport i el Departament d'Orientació.
- Les famílies reben informació sobre les mesures que s'apliquen, participen en l'elaboració i el seguiment del PAP i són escoltades en les decisions de promoció i de programes.
- El centre afavoreix espais de trobada i formació per a les famílies, com el grup de criança respectuosa i les xarrades sobre pantalles.
- La informació sobre les necessitats de l'alumnat és confidencial i es tracta segons la normativa de protecció de dades.

9. Avaluació i seguiment

El pla s'avalua de manera contínua al llarg del curs i, com estableixen les instruccions d'inici de curs, en el marc de la memòria final del centre. Les valoracions i propostes de millora es recullen en la memòria de final de curs, que es presenta en la COCOPE, el Claustre i el Consell Escolar.

Què s'avalua	Responsable	Indicadors
Coherència del pla amb el PEC, la PGA i la resta de plans	COCOPE i Departament d'Orientació	Grau d'aplicació dels principis i objectius del pla
Detecció i resposta	Departament d'Orientació i tutories	Alumnat detectat, avaluacions fetes i temps fins a la primera mesura
Mesures i PAP	Professorat implicat, amb el Departament	Grau d'assoliment dels objectius de cada PAP; mesures revisades en cada avaluació
Inclusió en l'aula	Equips docents	Proporció de suports dins de l'aula; alumnat que participa en les activitats del seu grup
Satisfacció	Equip directiu	Valoració del professorat, de les famílies i de l'alumnat
Millora	Departament d'Orientació	Materials elaborats, noves estratègies, formació feta i necessitats encara no ateses

A partir d'aquesta avaluació, l'equip directiu i el Departament d'Orientació proposen les modificacions del pla per al curs següent.